

Schoolplan 2011 – 2015

Basisschool "Op De Horst"
School voor primair en ervaringsgericht onderwijs
Plakseweg 3, 6562 LR Groesbeek
Telefoon: 024-3976072
E-mail: ego@bs-opdehorst.nl
Internet: www.bs-opdehorst.nl

Inhoudsopgave

Inleiding

Voorwoord

Kwaliteitszorg en schoolplan

Onze missie en visie

Externe en interne ontwikkelingen

Evaluatie vorige schoolplan 2007-2011

De tevredenheidsonderzoeken leerlingen, ouders en leerkrachten

Beleidsvoornemens 2011-2015

Bijlage overzicht aanwezige regelingen en beleidsstukken

Formulier instemming schoolplan M.R.

Formulier vaststelling schoolplan bevoegd gezag

Inleiding.

In vorige schoolplannen gingen we uit van de kernbegrippen trots, de mens centraal en eigenzinnig. Toch wordt het op een gegeven moment tijd visie en missie te actualiseren en waar mogelijk aan te scherpen.

De Nobelprijs voor de Vrede is in 1979 toegekend aan Moeder Teresa. Van haar is de volgende tekst afkomstig.

Das Leben ist.....

Das Leben ist eine Chance, nutze sie.

Das Leben ist Schönheit, bewundere sie.

Das Leben ist Seligkeit, genieße sie.

Das Leben ist ein Traum, mach daraus Wirklichkeit.

Das Leben ist eine Herausforderung, stelle dich ihr.

Das Leben ist ein Pficht, erfülle sie.

Das Leben ist ein Spiel, spiele es.

Das Leben ist kostbar, geh sorgfältig damit um.

Das Leben ist Reichtum, bewahre ihn.

Das Leben ist Liebe, erfreue dich an ihr.

Das Leben ist ein Rätsel, durchdringe es.

Das Leben ist Versprechen, erfülle es.

Das Leben ist Traurigkeit, überwinde sie.

Das Leben ist eine Hymne, singe sie.

Das Leben ist ein Kampf, akzeptiere ihn.

Das Leben ist eine Tragödie, ringe mit ihr.

Das Leben ist ein Abenteuer, wage es.

Das Leben ist Glück, verdiene es.

Das Leben ist das Leben, verteidige es.

Deze schitterende tekst geeft in haar beknoptheid weer de taak waar we als werknemers in het onderwijs dagelijks voor staan. We zijn ons er niet altijd van bewust. Soms realiseren we ons, wanneer we er (noodgedwongen) bijilstaan, dat zó met het leven om te gaan, een grondhouding dient te zijn voor mensen die werken met kinderen.

Voorwoord.

Eén van de doelstellingen van de Stichting Primair Onderwijs Groesbeek is het verzorgen van kwalitatief goed onderwijs. Jaarlijks houdt het managementteam zich bezig met de mogelijkheden om deze kwaliteit te verbeteren. Voor de beschrijving van de kwaliteit gebruiken de scholen binnen de Stichting de volgende kerndocumenten:

- Het schoolplan
- Het jaarplan
- Het jaarverslag
- De schoolgids
- Het kwaliteitshandboek (in ontwikkeling)

In verband met de kwaliteitsverbetering heeft het managementteam zich daarom langdurig beziggehouden met het schoolplan. Daarbij speelden verschillende uitgangspunten een rol, te weten:

- Er is een bovenschools kader voor het schoolplan;
- Het schoolplan is in eerste instantie een schoolontwikkelingsdocument;
- Het schoolplan kan tevens dienst doen als een verantwoordingsdocument;
- Het schoolplan wordt ontwikkeld of aangepast volgens een cyclisch model.

Alle schoolplannen worden opgesteld binnen een bovenschools ontworpen kader. Dit kader is duidelijk geen keurslijf en geeft voldoende mogelijkheid voor de scholen om de eigenheid naar voren te laten komen. Het kader geeft meer mogelijkheid om met elkaar over onderdelen te discussiëren. Het met elkaar spreken over b.v. missies en visies van scholen kan heel waardevol zijn.

Zoals reeds aangegeven vindt de Stichting kwalitatief goed onderwijs heel belangrijk. Dit brengt met zich mee dat scholen niet stil moeten blijven staan in hun ontwikkeling, maar voortdurend in beweging moeten zijn. Maatschappelijke veranderingen brengen nu eenmaal ook voor het onderwijs belangrijke veranderingen met zich mee. Het schoolplan zien we daarom vooral als ontwikkelingsdocument. Het ligt niet in onze bedoeling na vier jaar eens te gaan kijken waar we staan, omdat we nu eenmaal het schoolplan weer moeten maken. Jaarlijks zal bekeken worden wat er van het jaarplan terecht is gekomen (evaluatie) en jaarlijks zal het vierjarenplan daarop aangepast worden. Het jaarlijks evalueren vinden wij zeer belangrijk in het ontwikkelingsproces van de school.

Naast ontwikkelingsdocument is het schoolplan eveneens een verantwoordingsdocument van de school. Het speelt een belangrijke rol in de gesprekken tussen school en bestuur (algemeen directeur). Zo moet een school b.v. aan kunnen geven waarom bepaalde onderwerpen wel en andere niet opgenomen

zijn in het vierjarenplan. Daarbij spelen kengetallen, uitslagen van onderzoeken e.d. eveneens een belangrijke rol. Daarnaast kan het gebruikt worden voor verantwoording naar de M.R. en ouders.

Van groot belang is eveneens het besluit dat het opstellen van het schoolplan een cyclisch gebeuren behoort te zijn, zoals ook het proces van kwaliteitszorg bij ons is (>>> kwaliteit bepalen >>> kwaliteit meten / evalueren >>> kwaliteit verbeteren >>> kwaliteit borgen >>> kwaliteit verantwoorden >>>).

Het schoolplan is dus geen document dat iedere vier jaar gemaakt wordt, maar waar we constant mee bezig zijn. Ieder schooljaar wordt een bepaald item van het schoolplan door alle scholen behandeld. Zo staat in een bepaald jaar b.v. het tevredenheidsonderzoek centraal. Alle scholen nemen dan dit onderzoek af en verwerken de uitslagen in het schoolplan. Zoals al eerder opgemerkt kan er dan binnen het managementteam goed over gesproken worden en kan men leren van elkaars ervaringen.

We hopen met deze werkwijze te komen tot een schoolplan dat door iedereen gezien wordt als een gebruiksdokument. Vanzelfsprekend zal bovenschools geëvalueerd worden of we met deze werkwijze op de goede weg zijn of dat er aanpassingen noodzakelijk zijn.

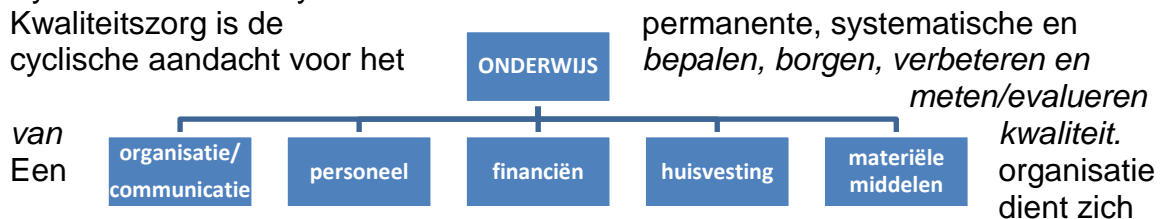
Algemeen directeur SPOG
2011

Kwaliteitszorg en schoolplan.

Onze visie op kwaliteit en kwaliteitszorg:

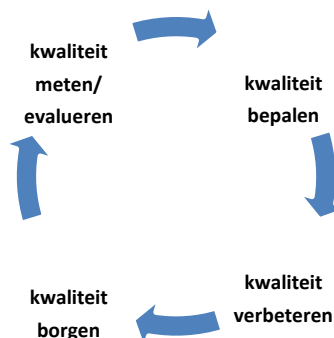
- Kwaliteit betekent voor ons: De goede dingen zeggen en doen (doeloriëntatie) en de dingen goed doen (tevredenheidsoriëntatie)
Hierbij gaat het om de mate waarin schoolbesturen en scholen erin slagen de gestelde doelen naar tevredenheid van de klanten (leerlingen en ouders), het schoolteam, bestuur en overheid (inspectie) te realiseren. Heldere en aanvaarde doelen enerzijds en normerende uitspraken (wanneer ben je tevreden) anderzijds bepalen de kwaliteit.
- Het gaat primair om de kwaliteit van onderwijs: wat leerlingen leren en hoe ze leren en zichzelf ontwikkelen.
Het beleid m.b.t. de schoolorganisatie, de interne en externe communicatie, het personeel, de financiën, de huisvesting en het materiële middelen staan in dienst van de kwaliteit van het onderwijs, die een schoolorganisatie wil realiseren.

- Systematische en cyclische aandacht voor kwaliteit.

voortdurend de volgende vragen te stellen:

- Doet de school de goede dingen?
- Doet de school de dingen goed?
- Hoe weet de school dat?
- Vinden anderen dat ook?
- Wat doet de school met die wetenschap?

De vijf onderdelen van onze kwaliteitscyclus:

1. Kwaliteit bepalen (missie, visie en doelen)

De visie van de school is zeer belangrijk. De visie is namelijk een belangrijk sturingsinstrument voor de kwaliteitszorg. De visie is vastgelegd in het schoolplan, en wordt regelmatig geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Indien van toepassing moet ook de bovenschoolse visie duidelijk zijn en regelmatig geëvalueerd te worden.

2. Kwaliteit meten / evalueren

Belangrijk is hierbij in de gaten te houden dat niet alles meetbaar is. Kwaliteitszorg is meer dan meetinstrumenten. Kwaliteitszorg doe je in dialoog en interactie met elkaar.

Wanneer besloten is om voor bepaalde zaken een meetinstrument te gebruiken, is belangrijk dat men weet waarvoor men dat doet en wat men met de resultaten van de meting doet. In het jaarplan en schoolplan staat dit vermeld.

3. Kwaliteit borgen

Wil je een goede kwaliteitscyclus opzetten dan mag dit onderdeel er niet in ontbreken. In de vorm van het kwaliteitshandboek wordt de beschreven praktijk regelmatig geëvalueerd en zonodig bijgesteld.

4. Kwaliteit verbeteren

Naar aanleiding van de meting en evaluatie stelt de school een verbeterplan op. Dit plan wordt in het schoolplan aangegeven (4 jarenplan). Met behulp van dit vierjarenplan en jaarlijkse evaluatie wordt het jaarplan opgesteld.

5. Kwaliteit verantwoorden

Over de beloofde kwaliteit leggen wij verantwoording af aan elkaar als team, de ouders, het bestuur, de inspectie en andere belanghebbenden.

Kwaliteitszorg vraagt een professionele schoolcultuur

met als kenmerken:

- Genieten van successen, van wat je (al) goed doet.
- In dagelijkse omgang elkaars kwaliteiten waarderen.
- Verschillen in kwaliteiten van directeuren, leraren en onderwijsondersteunend personeel zien, benoemen, accepteren en benutten (geen misbruik maken van; wel werk maken van gewenste basiskwaliteit).
- Alle actoren (bestuur, algemeen directeur, schooldirecteuren, middenkader, leerkrachten, ondersteunend personeel, GMR, MR, ouders en leerlingen) reflecteren op hun eigen aandeel en verantwoordelijkheid in de communicatie over kwaliteit en kwaliteitszorg.

- Het belang van hoe de interne communicatielijnen verlopen tussen de verschillende actoren.
- Van en met elkaar leren als schoolteam (gezamenlijke studiedagen; gezamenlijke bijscholingsmomenten; collegiale consultatie; mentoraat; parallel- en bouwoverleg; gezamenlijke leerlingbesprekingen; gezamenlijke ondersteuning en begeleiding door de Pabo enz.).
- Van en met elkaar leren in bovenschools verband (managementteam; netwerken; coaching van o.a. de Pabo e.d.).
- Individueel verantwoordelijkheid nemen voor je eigen professionele ontwikkeling (persoonlijk ontwikkelingsplan).

Kwaliteitszorgdocumenten:

Wij gebruiken de volgende documenten voor de beschrijving van onze kwaliteit:

Schoolplan

In een vierjaarlijks schoolplan blikken we terug op wat we wel en niet gerealiseerd hebben van onze voornemens in de afgelopen vier jaar en maken we een nieuw beleidsplan voor de komende vier jaar.

Jaarplan

In ons jaarplan concretiseren we onze voornemens voor het komende schooljaar, afgeleid van de meerjarenplanning in het schoolplan en het jaarverslag.

Jaarverslag

In ons jaarverslag blikken we terug wat we wel en niet gerealiseerd hebben van onze voornemens in het afgelopen schooljaar.

Schoolgids

In onze jaarlijks uit te brengen schoolgids beschrijven we voor ouders o.a. wat voor een soort school we zijn, de personeelssamenstelling, de inrichting van ons onderwijs en de leerlingenzorg, contacten en samenwerking met anderen, les- en vakantierooster.

Kwaliteitshandboek

In ons kwaliteitshandboek beschrijven we de manier waarop we beloofde kwaliteit leveren met de daarbij behorende werkwijzen en instrumenten.

Onze missie en visie

De missie geeft het bestaansrecht van de school aan. Wat doen we? Waarom? Voor wie en waartoe? Wie zijn we en wat willen we? Papier is geduldig. Daarom moeten we juist in dit voorstadium nog eens goed de missie formuleren, maar bovenal ook hoe we de missie levend houden.

Hebben we als school eenzelfde kijk op kinderen. We spreken minutieus af de rekenprocessen in een bepaalde periode, maar hoe zorgen we ervoor dat kinderen het leven accepteren zoals het op hen afkomt en elke situatie aangrijpen om er geestelijk verrijkt en met hernieuwd zelfvertrouwen uit tevoorschijn te komen. Dr. Wayne W. Dyer zegt hierover in zijn boek "Een toekomst voor u en uw kinderen." zeer zinnige dingen over:

Kinderen een positief zelfbeeld bij te brengen.

"Het grootste kwaad dat de mens kan overkomen is dat hij slecht over zichzelf gaat denken." (Goethe)

Het belang van een positief zelfbeeld bij kinderen kan niet genoeg benadrukt worden. Wanneer een kind opgroeit met liefde voor zichzelf, met zelfvertrouwen, groot zelfrespect, zijn er letterlijk geen obstakels in zijn totale vervulling als menselijk wezen. Je bouwt zelfvertrouwen alleen op door te doen, niet door je zorgen te maken of erover te piekeren, te praten, nee, alleen door te doen.

Basisprincipes:

- a. Je moet zelfrespect tonen.
- b. Behandel elk kind als een uniek individu.
- c. Een kind is niet zijn daden. Je bent waardevol, omdat je vindt dat je dat bent, omdat je bestaat.
- d. Schep gelegenheden om verantwoordelijkheid te dragen en besluiten te nemen. Kinderen krijgen zelfvertrouwen door te doen.
- e. Leer kinderen elke dag van het leven te genieten.
- f. Prijs kinderen in plaats van hen te bekritisieren.
- g. We worden wat we denken: Ons denken bepaalt ons zelfbeeld, dat weer onze gevoelens en ons gedrag bepaalt.

Strategieën:

- Moedig kinderen aan risico's te nemen in plaats van altijd maar de veilige weg te bewandelen.
- Weerhoud kinderen ervan zichzelf te kleineren.
- Probeer de nadruk op externe maatstaven van succes te verminderen.
- Werk eraan klagend gedrag bij een kind te verminderen.
- Richt je kritiek altijd op het gedrag van een kind, niet op zijn waarde als menselijk wezen.
- Moedig kinderen aan enthousiast te zijn over alles in het leven.
- Moedig kinderen aan voor onafhankelijkheid te kiezen.
- Leer kinderen niet vooringenomen te zijn.

- Moedig kinderen aan eerlijk te zijn tegenover zichzelf.
- Wees je bewust van het belang van uiterlijk voor jonge mensen.
- Moedig kinderen aan in gezondheid te denken.
- Laat kinderen regelmatig weten dat ze geweldig zijn.
- Behandel kinderen alsof ze al totale, complete menselijke wezen zijn en niet alsof ze onderweg zijn naar iets in de toekomst.
- Geef kinderen de gelegenheid uniek en speciaal te zijn.
- Als je wilt dat kinderen zich aantrekkelijk, geweldig, bekwaam en gezond voelen, laat hen dan iemand zien die zo leeft. Voorbeeldgedrag.
- Luister aandachtig naar kinderen.
- Laat je betrekken in de activiteiten die bij de leeftijd van kinderen horen.
- Lees op alle leeftijden voor.

Tot slot: Het zelfbeeld van een kind is de allerbelangrijkste factor voor zijn of haar geluk en tevredenheid. Kinderen die geloven dat de wereld een goede en wonderlijke plaats is en dat ze uniek zijn en bemind worden, hebben een geweldige voorsprong op kinderen die twifelen en negatief zijn. Wanneer de school positieve signalen naar kinderen uitzendt, beginnen ze verwachtingen van geluk en succes te koesteren, ze zullen graag andere mensen ontmoeten.

Kinderen leren het onbekende te zoeken.

Ideeën:

- a. Moedig met de nodige voorzichtigheid het stellen van vragen aan, op opperen van nieuwe ideeën, het verkennen van onbekende terreinen en het gevoel dat het leven een avontuur is en geen weg naar conformiteit.
- b. Moedig kinderen aan onbekend voedsel te proberen.
- c. Maak kinderen al vroeg bekend met de grote ideeën van religieuze denkers van de hele wereld en in de historie van de mensheid. Niemand bezit het monopolie op religieus denken en gedrag.
- d. Laat kinderen alle standpunten leren kennen en hun eigen mening ontwikkelen.
- e. Moedig vanaf het allereerste begin kinderen aan ontdekkingsreizigers te worden.
- f. Leer kinderen door je voorbeeld dat je nooit een slaaf hoeft te zijn van de heersende trend of mode.
- g. Wanneer kinderen een meningsverschil hebben, laat hen dan weten dat er twee kanten zijn.
- h. De wereld is schitterend en verandering is een wonderlijke ervaring; vertel dat kinderen en bedenk dat je altijd positief en optimistisch moet zijn.
- i. Moedig alle dromen of doeleinden aan die kinderen zich stellen, ook al klinken ze je onmogelijk in de oren.
- j. Laat anderen niets van je vooroordelen merken.
- k. Lever je eigen prestaties en geniet van die van de kinderen.
- l. Vermijd kinderen etiketten op te plakken die hen hun leven lang kunnen beperken.
- m. Vervang "Doe je best" door simpel "Doe".
- n. Probeer het prijskaartje van het leven van de kinderen weg te halen.
- o. Probeer in je groep een open sfeer te scheppen.
- p. Wijs kinderen in het openbaar niet terecht.

q. Versterk positief en negeer negatief gedrag.

Tot slot: Breng in de praktijk wat je weet dat goed is voor de kinderen. Je wilt dat ze creatief leven, nieuw terrein verkennen, de wereld ontdekken en iedere dag als een wonder zien. Je wilt dat ze veranderingen aan kunnen en risico's durven nemen.

Kinderen leren innerlijk gericht te worden.

Strategieën:

- a. Probeer in alle wisselwerkingen met kinderen, van welke leeftijd ook, excuses te weren.
- b. Schaf het "wie heeft dat gedaan"-syndroom af en vervang het door een "laten we een oplossing zoeken"-patroon.
- c. Onderdruk de neiging van kinderen om te klikken.
- d. Leer kinderen dat de "waarheid" iets is dat je respecteert.
- e. Houd vanaf nu zelf op anderen de schuld te geven.
- f. Laat kinderen geloven dat ze controle hebben over hun eigen lichaam, in het bijzonder hun ziektes.
- g. Wees zo behulpzaam mogelijk wanneer je de kinderen leert zichzelf te helpen.
- h. Verleg de nadruk in het leven van gelijk hebben naar effectief zijn.
- i. Wanneer kinderen zich gekwetst voelen door de mening van anderen, laat hen dan met zuivere logica zien dat de bron van hun onbehagen in henzelf schuilt, omdat ze de keus gemaakt hebben van streek te raken.
- j. Leer kinderen zichzelf te raadplegen over waar ze in het leven van willen genieten en te vergeten wat anderen denken.
- k. Laat kinderen zien dat integriteit veel waardevoller is dan de gemakkelijke weg volgen en anderen behagen. Groei is onmogelijk als iemand alles altijd doet zoals iedereen het altijd heeft gedaan.
- l. Onderzoek je houding t.o.v. discipline en bedenk dat het niet altijd mogelijk is iedereen in het gareel te houden, vooral kinderen niet.

Tot slot: In elke fase van hun leven moeten kinderen leren dat ze verantwoordelijk zijn voor wat er in hen omgaat. Leer kinderen dat ze kunnen kiezen, dat hun denken echt van invloed is wat ze ervaren en dat ze de keus hebben te worden als alle anderen en zich gewoon aan te passen of hun eigen onafhankelijke, volledig functionerende persoon te worden.

Kinderen leren niet angstig te leven.

Strategieën:

- a. Geef de kinderen de gelegenheid te leren over sereniteit en innerlijke rust.
- b. Geef de pogingen op jonge kinderen allerlei dingen bij te brengen waar ze nog niet aan toe zijn.
- c. Leer kinderen dat spanningen voortkomen uit hun manier van denken.
- d. Onderzoek je eigen leven op spanningen waarvan jij misschien een voorbeeld geeft.
- e. Werk er elke dag aan een sfeer van vrede te scheppen.
- f. Medicijnen lossen de problemen van kinderen niet op.
- g. Geef kinderen de gelegenheid tot een gevoel van privacy.

- h. Zie elk kind als uniek, volwaardig, afzonderlijk menselijk wezen dat nooit vergeleken moet worden met anderen.
- i. Probeer de druk van kinderen af te nemen om in hun leven externe beloningen te verwerven.
- j. Als een kind herinnerd is aan een fout en gestraft, laat het er dan bij.
- k. Houd voor ogen dat niemand graag beledigd wordt, hoe jong hij of zij is.
- l. Positivisme werpt barrières op tegen angst.
- m. Moedig kinderen aan in hun pogingen onafhankelijk te worden.
- n. Leer kinderen meer vertrouwen in zichzelf te krijgen.
- o. Help jonge kinderen verstandige maatregelen voor hun persoonlijke veiligheid te nemen zonder hen onnatuurlijk angstig te maken.
- p. Laat kinderen hun eigen doeleinden stellen en blijf af van hun grandioze dromen, moedig die alleen aan.
- q. Als je een kind voor iets straft, zorg er dan voor dat het de reden begrijpt.
- r. Laat kinderen voor hun mening uitkomen ook al zeggen ze dingen die je onverdraaglijk vindt.
- s. Vermijd kinderen te corrigeren in het bijzijn van anderen.
- t. Wees nu bij de kinderen.
- u. Laat de teugels vieren, zodat kinderen wat spontaniteit in hun jonge leven krijgen.
- v. Neem kinderen zo vaak mogelijk mee naar buiten. De natuur kan veel angst verlichten.

Tot slot: Zo'n kind leert middenin het leven te staan en niet in vakjes onder te verdelen. Het is enthousiast over de vooruitzichten van elk moment, elke dag. Het leven is leuk, er kan van genoten worden met anderen samen en het is voor niemand een last. Leven is geen wedstrijd; het is een reis, iets waar je elke dag van moet genieten.

Kinderen leren harmonieus/vredig te leven.

- a. Houd voor ogen dat kleine kinderen niet geboren worden met woede.
- b. Probeer (jonge) kinderen als volwaardige mensen te zien en niet als miniatuurtjes.
- c. Onthoud dat beelden voor altijd bekliven.
- d. Geef kinderen steun en liefde, zelfs na uitbarstingen, maar geef kinderen nooit hun zin.
- e. Geef kinderen zoveel mogelijk controle over hun eigen leven.
- f. Probeer er altijd alert op te zijn het frustratieniveau van kinderen te verlagen en hen te helpen rationeler te reageren wanneer ze gefrustreerd zijn.
- g. Bedenk dat niets het frustratieniveau van een kind meer verhoogt dan vergeleken worden met anderen. Elk kind is uniek.
- h. Leer kinderen op alle terreinen zelfdiscipline.
- i. Zet straf zoveel mogelijk door, maar straf niet als je boos bent.
- j. Weiger voor scheidsrechter te spelen in de dagelijkse geschillen van de kinderen.

Tot slot: In onze wereld wordt tweeduizend dollar aan oorlog besteed tegen elke dollar die we voor vrede uitgeven. We zullen dit moeten omkeren wil de wereld veranderen. We kunnen aan dit proces beginnen door tweeduizend gedachten en technieken aan liefde en vrede in onze omgeving te stoppen tegen elke gedachte die

we investeren in ruzie en woede. Als maar genoeg mensen dat doen zullen we van deze woedende wereld een wereld van vrede en liefde voor iedereen maken.

Kinderen leren te genieten van het heden.

“Elke keus, actie, gedachte, ambitie, vrees, droom, wat dan ook, moet vóór alles een gebeurtenis in het NU zijn. Het NU is waar je bent en altijd zal zijn. Het NU is het basisgegeven van je leven.” (John Kiley)

“De jeugd is geen fase waarin een kind gemodelleerd wordt tot een mens die later zal leven; het is een mens dat bezig is te leven. Geen enkel kind ontbreekt het aan ijver en vreugde te leven tenzij het hem wordt ontzegd door volwassenen die ervan overtuigd zijn dat de jeugd een voorbereidende fase is.” (David Elkind, The Hurried Child)

Strategieën:

- a. Probeer de kinderen elke dag een paar minuten met andere ogen te bekijken. Je zal minder moeite hebben met kinderen als je ophoudt hen voor te bereiden op het leven, als je bedenkt dat ze nu deel uitmaken van het leven net zoals alle anderen.
- b. Verdiep je vaker met de kinderen in de unieke wereld van hun spel.
- c. Breng samen met de kinderen eens een dag totaal anders door.
- d. Stel doeleinden vast die in een kort tijdsbestek haalbaar zijn.
- e. Vermijd kinderen een rol toe te denken en hen een etiket op te plakken.
- f. Verwerp de zin “Je moet altijd je best doen”. Als ze altijd hun best moeten doen, zullen kinderen alleen dingen doen waar ze goed in zijn. Als je wilt dat ze genieten en totaal opgaan in het nu, moedig hen dan aan gewoon te DOEN!
- g. Wees een voorbeeld van iemand die in het heden leeft en die alles waardeert wat het leven te bieden heeft.
- h. Zet het idee van je af dat kinderen die alles vroeg doen een voorsprong in het leven hebben.
- i. Prijs de kinderen zoveel mogelijk.
- j. Leg niet de nadruk op geld en de kosten van alles.
- k. Breng meer spontaniteit in je leven met de kinderen. “The times we were most happy, were the times we never tried.”(Jackson Browne)

Kinderen leren hun leven lang gezond te leven.

Strategieën:

- a. Leer de kinderen het belang van positieve bevestiging.
- b. Geef kinderen het voorbeeld van iemand die goed voor zichzelf zorgt en die in termen van welzijn denkt.
- c. Zorg ervoor dat je meer weet over gezonde voeding.
- d. Discussieer openhartig met de kinderen over onderwerpen die hen interesseren.
- e. Haal elke dag samen met de kinderen even de druk van het leven.

- f. Probeer waarschuwingen weg te laten en vervang die door een wat luchthartiger benadering van het leven. Meer humor dus.
- g. Zorg ervoor dat de kinderen goed geïnformeerd zijn over welzijn.

Kinderen leren creatief te zijn.

Creatief zijn betekent uniek zijn. Het betekent een probleem aanpakken vanuit het eigen unieke perspectief. De letterlijke betekenis van creativiteit is "iets nieuws tot stand brengen".

Ingrediënten:

1. Een gevoel van onafhankelijkheid.
2. Afwezigheid van etiketten.
3. Opgroeien met persoonlijke integriteit.
4. Nooit je eigen grootheid vrezen. Kinderen denken nooit beperkend over zichzelf.
5. Intens bewustzijn. "Geabsorbeerd zijn, opgaan in, geheel BETROKKEN zijn bij, worden vaak gebruikt om de toestand van een artiest of wetenschapper die creëert te beschrijven en ook bij het spel van een kind. Kinderen hebben een fenomenale fantasie ze leven intens.
6. Volharding.
7. Onafhankelijk denken.

Strategieën:

- a. Probeer elke dag geduld te hebben met de kinderen zodat ze vanuit hun eigen perspectief kunnen leren en niet jij voor hen denkt of doet.
- b. Benader kinderen positief als ze altijd vragen blijven stellen.
- c. Onthoud dat creativiteit en risico's samen gaan. Een kind moet al heel vroeg leren dat het moeilijkheden zal ondervinden als het voor de mening uitkomt of voor iets vecht en het moet weten dat het daar altijd risico's bij loopt.
- d. Besteed elke dag aan elk kind apart enkele minuten om ernaar te luisteren.
- e. Laat kinderen op zoveel mogelijk terreinen van hun leven zichzelf zijn. Je moet kinderen volop prijzen voor hun eigen stijl en hun al vroeg leren, dat wat ze proberen niet alleen volgens jou goed is, maar op zich al sensationeel. Dit geldt voor al hun activiteiten. Leg hun geen regels op bij hun spel. Laat hen hun eigen regels verzinnen en ga uit hun licht staan.
- f. Wanneer je voor de keuze komt te staan tussen lof of kritiek, kies dan lof en prijs vaak.
- g. Geef kinderen een voorbeeld van een mens die geniet van zijn creatieve bezigheden.
- h. Wees niet bang om "Ik weet het niet" te zeggen.

Tot slot:

Door kinderen toe te staan en aan te moedigen volkomen zichzelf te zijn zal de creativiteit opbloeien. Wat dat is creativiteit: jezelf zijn en dat uniek zelf op het leven toepassen.

Kinderen leren een sterk gevoel van innerlijke vrede te ervaren door het leiden van een zinvol leven.

Strategieën:

- a. Leg zoveel mogelijk nadruk op de kwaliteit van het leven van de kinderen in plaats van hen te leren zoveel mogelijk bezittingen te vergaren.
- b. Niemand weet genoeg om een pessimist te kunnen zijn. Wees optimistisch.
- c. Verdedig de afwezige.
- d. Prijs de dagelijkse bezigheden van de kinderen.
- e. Leer kinderen begrijpen wat het betekent dat alle mensen gelijk zijn.
- f. Help regelmatig mensen die minder bedeed zijn en betrek de kinderen erbij.
- g. Bedenk dat positieve gedachten andere chemicaliën in het bloedvatenstelsel brengen dan negatieve gedachten.
- h. Bedenk dat elk kind behoefte heeft aan respect voor zijn of haar individualiteit.
- i. Tolereer geen enkele belediging van de kinderen.
- j. Bedenk dat mensen altijd belangrijker zijn dan dingen.
- k. Vereenvoudig het leven van de kinderen door het aantal regels tot het absolute minimum te beperken en door alleen regels op te stellen die voor iedereen zinvol zijn.
- l. Maak de waarheid de hoeksteen van de relatie leerkracht-kinderen.
- m. Leer kinderen al heel vroeg dat alles wat leeft heilig is.

Nu ons helder voor ogen staat welke strategieën we willen hanteren, is het belangrijk in vijf kernwaarden weer te geven die we als school voortdurend en overal willen uitdragen:

1. Betrokkenheid en welbevinden van leerlingen en leerkrachten.
2. Drager van het vignet "Gezonde School".
3. Krachtig in differentiatie in instructie en verwerking. Van IGDI naar 1-zorgroute.
4. Euregionale school waar niet alleen Engels, maar ook Duits wordt gegeven en waar grensoverschrijdende contacten aan de orde van de dag zijn.
5. Een school waar "Muziek Verbindt!" door deelname aan "Kinderen Maken Muziek" geïmplementeerd wordt.

Hoe communiceren we deze missie? De school heeft sinds het voorjaar een vernieuwde website, waarvan de gebruiksvriendelijkheid dusdanig groot is dat directie, leerkrachten en kinderen elke dag middels foto's, tekeningen, teksten etc. de website blijvend kunnen actualiseren. Zie onze website: www.bs-opdehorst.nl. Verder hebben we in december 2010 een fantastisch fotoboek van onze school uitgebracht. Dit boek bracht niet alleen ouders en kinderen nogmaals op de hoogte waar we als school voor staan, al onze relaties hebben dit boek cadeau gekregen. Verder wordt in de (digitale) nieuwsbrieven aandacht geschonken aan onze missie. Tevens hangen in de school ingelijste affiches van ons ErvaringsGericht Onderwijs om continu duidelijk te maken wat betrokkenheid en welbevinden inhoudt. We zouden de missie nog meer levend kunnen maken en houden door speciaal briefpapier te laten

drukken met daarop onze kernwaarden, door teamvergaderingen te laten beginnen met een statement van een medewerker als het gaat om onze missie, door in de P.R. naar buiten aandacht te schenken aan onze kernwaarden.

Vergeet daarbij niet:

“Bij de geboorte is de mens zacht en zwak – en toch is hij in staat het hele leven te leiden dat nog voor hem ligt.” Lao Tzu, Chinees wijsgeer (zesde eeuw voor Christus)

“Het kind heeft honderd werelden om te ontdekken, honderd werelden om uit te vinden, honderd werelden om te dromen. Het kind heeft honderd talen (en nog eens honderd, honderd, honderd), maar de school en de samenleving stelen er negenennegentig.” Loris Malaguzzi, grondlegger van de Reggio Emilia onderwijsmethode.

De centrale criteria van het ErvaringsGericht Onderwijs zijn:

1. Welbevinden:

Welbevinden is een bijzondere toestand van het gevoelsleven. Welbevinden laat zich herkennen aan voldoening, genieten, waarbij de persoon:

- ontspannen is en innerlijke rust toont
- energie in zich voelt stromen en vitaliteit uitstraalt
- open is en zich voor de omgeving toegankelijk opstelt
- spontaneïteit aan de dag legt en zichzelf is

omdat

- de situatie tegemoet komt aan de basisbehoeften
- hij/zij beschikt over een positief zelfbeeld
- en in voeling is met zichzelf

waardoor een gave emotionele ontwikkeling gewaarborgd wordt.

Deze belevingswijze uit zich als kinderen met volle teugen genieten, spontaan en zichzelf zijn, ontspannen en innerlijk rustig zijn, zich open en ontvankelijk opstellen, energie uitstralen en weerbaar en assertief zijn.

Welbevinden ontstaat wanneer de situatie tegemoet komt aan de basisbehoeften, wanneer kinderen beschikken over een positief zelfbeeld (zelfvertrouwen en een gevoel van zelfwaarde), wanneer kinderen in voeling zijn met zichzelf (gevoelens doorleven). Hoog welbevinden is een garantie voor een gave emotionele ontwikkeling.

2. Betrokkenheid:

Betrokkenheid is een bijzondere kwaliteit van menselijke activiteit. Betrokkenheid laat zich herkennen aan geconcentreerd, aangehouden en tijdvergetend bezig zijn, waarbij de persoon:

- zich openstelt en een intense mentale activiteit aan de dag legt

- zich gemotiveerd voelt en geboeid is
- een grote mate van energie vrijmaakt en een sterke voldoening ervaart omdat

- de activiteit aansluit bij de exploratiedrang en het interessepatroon
- en zich aan de grens van de individuele mogelijkheden situeert waardoor ontwikkeling ontstaat.

Deze belevingswijze uit zich in geconcentreerde aangehouden en tijdvergetende activiteit, engagement en zich open stellen, intense waarnemingen, betekeniservaring, geboeid en gemotiveerd bezig zijn, sterke voldoening en een grote mate van energie.

Betrokkenheid ontstaat wanneer de activiteit aansluit bij de exploratiedrang én wanneer de activiteit zich aan de grens van de individuele mogelijkheden situeert.

De vijf betrokkenheidsverhogende factoren (zie schoolgids pag. 9):

1. Een goede sfeer in de groep en onderlinge relaties die ontspannen en ontwikkelingsbevorderend zijn.
2. Werk op het niveau dat een kind aan kan en het tegelijkertijd uitdaagt.
3. Werk dat werkelijkheidsnabij is en daarom voor kinderen interessant.
4. De mogelijkheid tot activiteit; daadwerkelijk zelf iets doen.
5. De mogelijkheid tot het nemen van eigen initiatief.

De vijf kansrijke werkvormen die voortvloeien uit de vijf factoren:

1. “Kringen” en “Forums” (of vieringen), voorkomend uit de factor “sfeer en relatie”.
2. “Contractwerk”, voorkomend uit de factor “werken op niveau”.
3. “Projectwerk”, voorkomend uit de factor “werkelijkheidsnabijheid”.
4. “Ateliers”, voorkomend uit de factor “activiteit”.
5. “Vrije keuze”, voorkomend uit de factor “eigen initiatief”.

Het is van belang dat leerkrachten die welbevinden en betrokkenheid als criteria willen hanteren, zich voortdurend moeten realiseren aan welke basisvoorwaarden zij dienen te voldoen. *“Veel leerkrachten kijken wel genoeg na, maar niet rond.”*

1. Zij hebben een goed vermogen tot empathie.
2. Zij zijn in staat om hun groep organisatorisch autonoom te begeleiden.
3. Zij bekwamen zich voortdurend in de ontwikkelingspsychologie en in de leerlijnen van hun groep.
4. Zij werken procesmatig.
5. Zij zijn gespreksvaardig naar kinderen, ouders en collega's.
6. Zij zijn bereid om professioneel en intensief met elkaar samen te werken.
7. Zij kunnen goed reflecteren.
8. Zij werken permanent aan de verbetering van hun eigen bekwaamheden.

Externe en interne ontwikkelingen.

1. Ontwikkelingen/verschuivingen in de leerlingenpopulatie/opvattingen

over leren: We constateren dat het aantal kinderen dat Nederlands spreekt, maar in Duitsland woont en onze school bezoekt, enigszins afneemt. Een grote factor daarbij is dat in de Duitse buurtgemeente Kranenburg tweetalig onderwijs wordt aangeboden. Onze school is twee geleden gestart met Duits als Zweitsprache in de groepen 6. In het schooljaar 2011-2012 zal Duits gegeven worden aan de groepen 5 t/m 7. De school heeft met succes deelgenomen aan de tweejarige opleiding en begeleiding van LinQ, gefinancierd door het Europees Platform. We hopen dat door dit aanbod de aanmelding vanuit Duitsland te kunnen stabiliseren. Tegelijkertijd constateren we ook dat ouders bewust kiezen voor het ErvaringsGericht Onderwijs. Daarvoor hebben we in het schooljaar 2010-2011 vele ijzers in het vuur gelegd: adequate bijscholing van het schoolteam op het gebied van taal (taal/leesverbetertraject; de Interactieve Gedifferentieerde Directe instructie; beginnende geletterdheid etc.); start schooljaar 2011-2012 met 1-zorgroute; school heeft zich zeer sterk gemaakt om vignet Gezonde School te verwerven, gezonde voeding (fruit op school, watermoment), pestprotocol, programma's rond roken en alcohol etc.; deelname aan programma techniekcoach voor de komende drie jaar (beschikking over eigen technieklokaal) ; aangemeld bij Oranjefonds voor deelname aan Kinderen Maken Muziek (inmiddels geselecteerd voor presentatie) ;schoolgebouw heeft grondige verbeteringen ondergaan (zonweringen, betere verlichting, vernieuwde digitale borden, nieuwste digitale borden bij groepen 1 en 2, gymzaal te gebruiken als aula met podium, licht en geluid, realisering Lezen-is-leukbibliotheek, onderzoek zonnecellen op daken loopt etc.); de speelplaatsen rond de school krijgen in het najaar van 2011 speeltoestellen met kunstgras als ondergrond (begroting € 70.000,-); De veiligheid rond de school is toegenomen doordat samen met de Oudervereniging een zebepad is gerealiseerd en op kruispunten bij de school paaltjes zijn geplaatst, waardoor op die plaatsen niet meer geparkeerd kon worden en bovendien organiseren we elk jaar samen met de ouders een verkeersdag;

De school ontwikkelt samen met gemeente Groesbeek een belevenispad langs de Leijgraaf; de school heeft afspraken gemaakt met grondeigenaar aan de Plakseweg om schooltuinen te realiseren. Verder hebben we in het voorjaar van 2011 een ontzettend gebruiksvriendelijke website geïntroduceerd, waardoor we nu voortdurend actueel zijn. In het kerkdorp De Horst is gestart met de bouwontwikkeling van zo'n 90 woningen aan de Reestraat/Cranenburgsestraat. Al deze zaken dienen ertoe te leiden dat we in beeld zijn en blijven bij ouders en dat het aantal aanmeldingen gestaag weer zal stijgen. Om geen gecombineerde klassen te krijgen en financieel armslag te houden hebben we zo'n 200 leerlingen nodig.

2. **Verwachtingen en wensen van ouders/maatschappelijke ontwikkelingen.**

De inzet van vrijwilligers voor onze school is, hoewel ouders het ook steeds drukker krijgen, nog steeds imposant te noemen. We kunnen als school voortdurend rekenen op de inzet van zo'n 100 vrijwilligers. De taken van de verschillende werkgroepen zijn zeer divers. In onze schoolkalender staan alle werkgroepen vermeld. Heel belangrijk is het onderhouden van deze relatie: Een gesprek van de leerkrachten met ouders die een atelier geleid hebben; een kop koffie van de leerkracht voor de ouders die de ramen komen lappen; de bronzen hond voor die vrijwilligers die afscheid nemen; een relatiegeschenk met Sinterklaas; de vrijwilligersavond met activiteiten of een excursie etc. Er zijn duidelijk maatschappelijke veranderingen waarneembaar: Het belang van burgerschapsvorming; de voor- en naschoolse opvang; goede aansluiting PO-VO; de ontwikkeling van een kennismaatschappij (ICT); voortdurende onderwijsinnovatie; verhogen leeropbrengsten.

3. **Buurt.** De school zocht al altijd naar een verbinding met het verenigingsleven.

De verenigingen komen graag naar onze school en/of nemen deel aan ateliers/projecten van onze school. In het kader van de voor- en naschoolse opvang starten we in september 2011 met gesprekken met de gemeente Groesbeek over de inzet van het verenigingsleven. Zeker als het gaat om naschoolse opvang liggen hier grote mogelijkheden i.v.m. combinatiefuncties. De school neemt deel aan Kinderen Maken Muziek en na school kan zo'n project voortgezet worden. De school beschikt over een eigen gymzaal en de kunstgrasvelden van de voetbal- en korfbalvereniging liggen in directe nabijheid. (samenwerking met voetbalvereniging D.V.S.G. en korfbalvereniging De Horst) In de directe nabijheid van de school wordt momenteel een nieuw verenigingsgebouw gerealiseerd voor Schutterij Sint Hubertus (vendelzwaaien, bespelen van trommel of bestrompet, schieten behoort dan tot de mogelijkheden). De school realiseert samen met de gemeente Groesbeek een belevenispad. Verder zullen schooltuinen aan de Plakseweg aangelegd worden. Samen met Werkgroep Milieubeheer Groesbeek liggen hier kansen voor natuur- en milieueducatie. Tenslotte realiseren we als school grote speeltoestellen op kunstgras op de speelplaatsen. Daar komen ook toestellen bij voor ouderen (55plus). Daardoor ontstaat er een directe verbinding tussen generaties, maar ook tussen de buurt. De twee buurtverenigingen spelen hierin tevens een actieve rol.

4. **Landelijk onderwijsbeleid.** De school heeft in de zomer van 2011 een schoolgezondheidsplan geschreven dat als basis dient voor de verkrijging van het vignet Gezonde School. De school heeft in de afgelopen schoolplanperiode deelgenomen aan Verbreding Techniek Basisonderwijs en tevens een technieklokaal gerealiseerd. Voor de komende drie jaren een contract afgesloten met TechniekCoach. Er ligt een aanvraag bij het Oranjefonds i.v.m. Kinderen Maken Muziek. Eind augustus 2011 weten we definitief of ons project geselecteerd is. In het schooljaar 2010-2011 is het thema Gezonde Voeding geïntroduceerd en geïmplementeerd. Er liggen voor

de komende schoolplanperiode accenten van de overheid en de wetgeving m.b.t. educational governance (belang van goed toezicht en goede verantwoording); veranderingen in inspectietoezicht (toezicht op bestuur en management, proportioneel toezicht); invoering wet Passend Onderwijs. De school heeft de afgelopen jaren bekeken of uitplaatsing van de Tussenschoolse Opvang tot de mogelijkheden behoorde. Uiteindelijk hebben we dat plan volledig laten varen en hebben we de Tussenschoolse Opvang meer geïntegreerd in onze school en alle faciliteiten die een school heeft, geboden.

5. **Gemeentelijk jeugd- en onderwijsbeleid.** De school blijft deelnemen in het aanbod van de gemeente Groesbeek t.a.v. de verbreding van sport. De gemeente Groesbeek neemt nog steeds haar verantwoording, ondanks cultureel barre tijden, receptieve vorming aan te bieden aan alle groepen. De gemeente Groesbeek biedt de groepen 6, 7 en 8 de Groesbeekse musea gratis te bezoeken: Museumpark Orientalis, Het Afrikamuseum en het Nationaal Bevrijdingsmuseum 1944-1945. In 2008 zijn twee nieuwe permanente lokalen gerealiseerd. In het najaar van 2011 zullen de nieuwe speeltoestellen op kunstgras op de speelplaatsen geplaatst worden. Samen met de gemeente Groesbeek hebben we een traject doorlopen om van het grote schoolplein een openbaar toegankelijk speelplein te maken. De school neemt momenteel deel aan gesprekken over de mogelijkheden tot aanstelling van een combinatiefunctionaris op het gebied van sport/natuur/cultuur. De school neemt deel aan 12-overleg (Zorg en Advies Team).

Evaluatie van het vorige schoolplan 2007-2011.

Zaken die voortdurend speelden:

Zorg (zie Zorgplan); **E.G.O.** (zie evaluatie op onderwerp verderop); **P.R.:** resultaten: * Digitaal: In 2011 is een compleet vernieuwde website gerealiseerd. Met name de gebruiksvriendelijkheid ervan zorgt ervoor dat de site dagelijks geactualiseerd wordt.*
Schriftelijk: De school beschikt over alle mailadressen van de ouders, waardoor informatie zeer snel en adequaat op de juiste plek terechtkomt. * Alle ouders ontvangen aan het begin van het schooljaar een professionele, in kleur gedrukte schoolkalender met alle relevante data en informatie. * Alle ouders ontvangen één keer in de drie jaar een schoolgids met daarin alle relevante informatie waarover ouders dienen te beschikken met bovendien het onderwijskundig programma van elke groep. * Ouders die niet de beschikking hebben over een computer blijven de schriftelijke nieuwsbrieven ontvangen. Activiteiten: * Inloopdagen, informatieavonden, inloopavonden en themadagen blijven voorzien in een grote behoefte. * Verder mogen hierbij niet onvermeld blijven de vele buitenschoolse activiteiten, waarbij ouders een enorme betrokkenheid aan de dag leggen. Voorbeelden: Sint Maartensoptocht; Sinterklaasfeest in het gemeenschapshuis; het kerstdiner 's avonds in school; de carnavalszitting; de beroepenpresentaties in weekopeningen en themasluitingen; de jaarsluiting voor ouders, belangstellenden en kinderen op het schoolplein etc. * **Media:** De school maakt veel gebruik van de media: Kabelkrant, Omroep Groesbeek, Groesbeeks Weekblad, Gelderlander, Omroep Gelderland, leerkracht 24. * **Arbo:** Alle maatregelen van het Risico- en Inventarisatieonderzoek uit 2007 zijn uitgevoerd. Daarnaast hebben we een Schoolgezondheidsplan opgesteld én geïmplementeerd om daarmee het vignet Gezonde School in augustus 2011 te kunnen verwerven.

Na elkaar komende ontwikkelingsgangen 2007-2011:

E.G.O.-ateliers: Deze zijn ingevoerd in de groepen 2 t/m 4. Data en activiteiten zijn vastgelegd in de jaarkalender. Tijdens reguliere onderbouwvergaderingen worden de ateliers structureel (na elke ateliercyclus) nabesproken en getoetst aan het vastgestelde atelierbeleid. Evaluatie kan leiden tot bijstelling van dat beleid. Gesteld mag worden dat de invoering van de ateliers zeer succesvol is verlopen en dat de ateliers op zich een geweldige E.G.O.-verrijking van onze school is. Doelen zijn gehaald.

E.G.O.-rapporten: We beschikten weliswaar over een E.G.O.-rapport, maar vonden dat de beschrijving van het leerlingenproces in nog niet geheel uit de verf kwam. Eerst hebben we een nieuw E.G.O.-rapport ontwikkeld en geïmplementeerd in de bovenbouw. Nadat dat succesvol was afgerond hebben we een E.G.O.-rapport ontwikkeld voor de onderbouw. We zijn daar bijzonder trots op, omdat deze rapporten ontstaan zijn door levendige discussies in onderbouw- en bovenbouwvergaderingen, door leerkrachten die steeds beter het E.G.O.-onderwijs in de vingers hebben gekregen. Ouders hebben, nadat de rapporten voor de eerste

keer werden meegegeven, enthousiast gereageerd. De verzoeken uit het onderwijsveld nemen toe om het door basisschool Op De Horst ontwikkelde E.G.O.-rapport te mogen overnemen. Doelen zijn gehaald.

Schrijven: De school heeft een nieuwe schrijfmethode aangeschaft: "Aan elkaar". Deze methode bevat uitstekend. Belangrijk is dat vastgehouden wordt aan de schrijfdidactiek van deze methode. Kinderen mogen nog niet in een te vroeg stadium hun eigen handschrift gaan ontwikkelen, waardoor de leesbaarheid met name in de hoogste groepen sterk afneemt. Doelen zijn gehaald.

E.G.O.-portfolio's: De school heeft een specialist uitgenodigd van Edux om portfolio's nog eens basaal te bespreken. We hadden namelijk reeds drie jaar daarvoor reeds portfolio's ingevoerd. Echter, we constateerden dat er geen eenduidige visie was ten aanzien van portfolio's. De specialist heeft een geweldige dag verzorgd, de leerkrachten leken aan het eind van de dag zover dat implementatie van de portfolio's voor de rest een fluitje van een cent zouden zijn. Een week later sloegen de twijfels echter weer toe en de school heeft zich afgevraagd of portfolio's wel tot het E.G.O.-arsenaal van onze school hoorde. Omdat alle kinderen reeds beschikten over een portfoliomap en sommige portfolio's aardig gevuld waren, konden we echter niet zonder meer zomaar hiermee stoppen. Derhalve hebben we concrete maatregelen genomen op welke wijze we het onderdeel portfolio zouden kunnen beëindigen. Doelen zijn niet gehaald.

Methode begrijpend lezen: In 2007-2008 hebben we studiebijeenkomsten gewijd aan de keuze van een methode begrijpend lezen. De eisen die de school aan de methode begrijpend lezen stelde waren zeer hoog o.a. omdat we vonden dat de methode aan diende te sluiten bij ons schoolconcept ErvaringsGericht Onderwijs. In 2008-2009 hebben we uiteindelijk definitief gekozen voor "Tekst Verwerken". In 2007-2008 hebben we wel het aanvankelijk lezen vernieuwd met "Leeshuis" en voortgezet technisch lezen met "Estafette". Graag verwijzen wij hierbij naar de begeleidingsplannen van de taalpilot. Doelen zijn gehaald.

Cultuureducatie: We zijn gestart met het vastleggen van de cultuureducatie zoals deze sinds jaar en dag op onze school werd/wordt uitgevoerd. Geconstateerd mag worden dat cultuureducatie een zeer belangrijke plek binnen ons onderwijs inneemt. Dat geldt voor receptieve vorming, maar zeker ook voor actieve culturele vorming. In weekopeningen, themasluitingen, museabezoeken, dansante vorming, muzikale vorming, beeldende vorming, drama, ateliers, concertbezoeken willen we kinderen hieraan deel laten nemen en laten ervaren hoe belangrijk cultuureducatie is in de ontwikkeling van een kind. In de omgeving staan we bekend als een school waar cultuureducatie een groot goed is. Eerlijkheidshalve komt dat ook omdat we beschikken over een team leerkrachten, waarin ontzettend veel expertise zit. De afgelopen vier jaar hebben we zelfs landelijk hoge ogen gegooid door deelname aan de Heart Dance Award. De kinderen van de groepen 7 en 8 eindigden daarbij in de hoogste regionen met de laatste keer een tweede plaats. Echter, het allerbelangrijkste dat hierbij te vermelden is niet deze tweede plaats, maar het feit dat van deze twee groepen ALLE kinderen meededen. Op dit moment loopt er een aanvraag bij het Oranjefonds in het kader van Kinderen Maken Muziek. Doel daarbij

is dat de kinderen van de groepen 5 t/m 8 blokfluit- en slagwerkles krijgen, gegeven door professionele docenten. Kortom: cultuureducatie ontwikkelt zich op onze school nog steeds. De belangrijkste factor is dat alle kinderen eraan deelnemen. In het kader van deze aanvraag heeft de school nog eens alle vorming onder elkaar gezet. Doelen zijn gehaald.

Verkeer: Het voortzetten van de gemaakte afspraken. Dat voornemen is geheel gehaald. De oudervereniging heeft succesvol verkeersdagen georganiseerd en heeft haar verantwoording op een voorbeeldige wijze gepakt door extra verkeersmaatregelen rond de school bij de gemeente Groesbeek voor elkaar te krijgen, waardoor de veiligheid rond de school is vergroot. De gemaakte afspraken t.a.v. verkeer liggen vast in een protocol. Doelen zijn gehaald.

Sociaal Emotioneel Onderwijs: In 2007 zijn alle materialen die er in de handel zijn binnen het schoolconcept Ervaringsgericht Onderwijs (C.E.G.O.) aangeschaft. Op bijscholingsdagen hebben leerkrachten deze materialen gepresenteerd en ermee geoefend. In onderbouw- en bovenvergaderingen werden opgedane ervaringen uitgewisseld en vastgelegd. Doelen zijn gehaald.

E.G.O.-contractwerk: Alle afspraken op dit gebied liggen vast. In onderbouw- en bovenbouwvergaderingen komt dit onderwerp regelmatig terug. Opedane ervaringen/ideeën leiden tot bijstelling van de afspraken/beleid. Doelen zijn gehaald.

Natuur en techniek: De school heeft deelgenomen aan het landelijke VTB-project en beschikt over vastgesteld beleid. In 2008 is tevens een technieklokaal tot stand gekomen. De komende drie jaar gaat de bovenbouw bovendien aan de slag met Techniek Coach. We zullen ons daardoor laten inspireren en kijken welke aanpassingen in het vastgestelde beleid zouden moeten doorvoeren. Doelen zijn gehaald.

Een E.G.O.-oriëntatie op jezelf en de wereld: Ruimte en tijd. Als school voor Ervaringsgericht Onderwijs worden de vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuur en techniek o.a. aan de leerlingen via schooltelevisie. In verschillende bijscholingsbijeenkomsten hebben het onderwijs m.b.t. wereldoriëntatie op een rij gezet. Alle materialen die N.T.R./schooltv. op genoemde terreinen voorhanden had zijn besteld: leerkrachtenboeken, leerlingenboeken, kaarten, dvd's etc. Via "Toen en Nu" zijn alle materialen m.b.t. de Canon aangeschaft. Daarnaast zijn ook alle materialen van de lokale heemkundeverenigingen aangeschaft. Verder hebben we een uitgebreide collectie naslagwerken m.b.t. natuuronderwijs. Over alle wandelingen die uitgegeven zijn door de gemeente Groesbeek beschikken we in veelvoud. In de vergaderingen van de bovenbouw heeft men geconstateerd dat het materiaal en de verdeling ervan over de groepen 5 t/m 8 voldoet aan de kerndoelen. Dat alles is in schema's vastgelegd. Regelmatige evaluatie in de bovenbouwvergadering zorgt voor bijstelling, vooral ook omdat er het aanbod van de schooltelevisieprogramma's elk jaar verandert/toeneemt en om die reden steeds weer keuzes gemaakt dienen te worden met inachtneming van de kerndoelen. Tevens zijn we in 2009 gestart met de planmatige aanpak de visie op burgerschap en integratie. Op diverse terreinen waren we reeds bezig zoals op het gebied van sociaal-emotionele vorming (C.E.G.O.), bezoeken aan musea met daaraan gekoppeld activiteiten zoals Het Afrikamuseum,

Museumpark Orientalis en het Nationaal Bevrijdingsmuseum 1944-1945 die jaarlijks bezocht worden door de groepen 6, 7 en 8. Verder hebben we veel naslagwerken aangeschaft rond dit thema. Tenslotte hebben we tijdens studiedag over dit onderwerp de keuze gemaakt voor de volgende methode: Sociale talenten. In sommige groepen is deze methode uitgetest. In het schooljaar 2011-2012 starten we er schoolbreed mee. In de reguliere onderbouw- en bovenbouwvergaderingen zullen ervaringen ingebracht worden. Aan het eind van dat schooljaar weten we of we een juiste keuze hebben gemaakt, of onderdelen van de methode aanpassing behoeven. Mocht dat laatste het geval zijn, dan zullen we die onderdelen bijstellen. Vooralsnog zijn de doelen gehaald.

E.G.O.-kring/ spelling: In 2008 zijn we gestart met de Taalpiloot taal-/leesverbetertraject. Deze pilot vergde zoveel tijd dat besloten is het thema Kring, hoe belangrijk ook in het kader van het ErvaringsGericht Onderwijs te verplaatsen na de pilot. Eigenlijk was deelname aan de pilot voor de school een zegen. Deze had op geen beter moment kunnen komen. We waren namelijk al een tijd zeer ontevreden over onze methode taal/spelling, vooral door de tegenvallende resultaten op het gebied van spelling. In januari 2009 zijn we gestart met studiedagen, gegeven door Frans Kirkels en Ludgerus Loohuis van Marant. Klassenbezoeken i.v.m. de instructiekwaliteit en de effectieve leertijd. Vervolgens studiedagen over het verhogen van de effectieve leertijd, aandacht voor taalstimulering van het jonge kind en het verbeteren van de instructiekwaliteit (IGDI) en met inachtneming van deze zaken keuze gemaakt voor nieuwe spellingsmethode "Taalverhaal" en nieuwe taalmethode "Taaljournaal". In het schooljaar 2009-2010 werden deze methodes in de groepen 4 t/m 8 ingevoerd met daarbij aandacht voor de leerlijnen in de methodes, effectieve didactiek, toetsing en registratie, zelfstandig werken en differentiatie. Samen met Marant werd een begeleidingsplan opgezet voor de implementatie. Accenten daarin: Het vasthouden aan de IGDI-methode, niveaudifferentiatie, resultaatgericht werken en woordenschat. In december 2009 werd nog een traject gestart. Dit traject was vooral gericht op de groepen 1 en 2 en de overgang naar groep 3. Doel: Het taal- en leesonderwijs te verbeteren in de groepen 1, 2 en 3. Accenten: Kleine en grote kring, beginnende geletterdheid, klassenmanagement, interactief voorlezen, de verteltafel. Naast deze trajecten is ook de Cito-woordenschattoets aangeschaft en ingezet. Met het hele team de resultaten van 2009-2010 en de trendanalyses in kaart gebracht en vervolgens gekoppeld aan de tijdsbesteding lezen/taal in de verschillende groepen. Conclusies vastgelegd: Meer tijd in het rooster, onderwijstijd uitgebreid voor leerlingen met een taal- en/of leesonderdeel, effectief benutten van de geplande lestijd. Voortdurend gewerkt om de vaardigheid te vergroten om methodegebonden toetsen en leerlingvolgsysteemtoetsen te analyseren en de uitkomsten ervan leren te benutten in het handelen. In 2010-2011 zijn de volgende onderwerpen verder uitgediept: Het woordenschatonderwijs met "Taaljournaal", de Interactieve Gedifferentieerde Directe Instructie, differentiatie op niveau (+ en-), evaluatie, toetsing en beoordeling. De doelen/opbrengstverwachtingen zijn voor het overgrote deel gehaald: Verbetering van de leerkrachtvaardigheden, onderwijs op maat met de methodes, het behalen van de streefdoelen voor taal, verbetering van de

coachingsvaardigheden van IB-er en locatiedirecteur. In 2009 heeft het onderbouwteam en ook de rest van de school kennisgemaakt met de leerlijn *Beginnende Geletterdheid*. De routines interactief voorlezen, werken met de lettermuur zijn aan bod geweest en vertaald naar de eigen praktijk. Het lukt de leerkrachten nu om de kleine kring structureel een plek te geven. Afspraken daarover zijn vastgelegd. De doelen/opbrengstverwachtingen voor het schooljaar 2010-2011 zijn gehaald: Het werken met het kiesbord als middel om het zelfstandig werken verder vorm te geven en in het kader van de doorgaande lijn; de leerlijn *Beginnende Geletterdheid* verdiepen op routines als interactief voorlezen, werken met de lettermuur (fases van de voorschotbenadering) en het introduceren van de routine *De Verteltafel*, de leerlijn herkennen bij kinderen door de checklist *Beginnende Geletterdheid* in te vullen voor risicokleuters, de samenstelling van de kleine kringen baseren op signaleringsgegevens gekoppeld aan de bedoelingen. Deelname aan de pilot was het beste wat ons kon overkomen als school. Weliswaar was dit niet te voorzien in 2007. Echter, wij zijn bijzonder tevreden over de gang van zaken en in die zin zijn de beoogde doelen zeker gehaald.

Rekenen/wiskunde: In 2009-2010 is gestart het rekenonderwijs onder de loep te nemen in studiebijeenkomsten. Eerder was in onder- en bovenbouwvergaderingen geconstateerd dat we niet tevreden waren over een aantal zaken in de methode "Pluspunt" in rekendidactisch opzicht (als voorbeeld noemen we het ontbreken van de staartdeling). In goed overleg met het team zijn toen methodebreed rekendidactische aanpassingen doorgevoerd. Dat heeft ertoe geleid dat leerkrachten blijvend gemotiveerd met deze methode hebben doorgewerkt. De leerlingresultaten laten dan ook zeer goede leerlingopbrengsten zien in alle schooljaren. In het schooljaar 2010-2011 hebben we ons georiënteerd op de aanschaf van een nieuwe rekenmethode. Diverse zichtzendingen hebben we laten komen. Proeflessen zijn in alle groepen gegeven om tot de conclusie te komen dat de rekenmethode "Pluspunt versie 3" de methode is waar men het meest van gecharmeerd is. Tegelijkertijd beseften we dat de interventies die we gedaan hadden bij de oude rekenmethode "Pluspunt" opnieuw toegepast zouden moeten worden bij "Pluspunt versie 3". Om die reden is uiteindelijk besloten het schooljaar 2011-2012 te gebruiken voor een nieuwe oriëntatie op het gebied van rekenmethodes. Gedeelte van de doelen is gehaald; het uiteindelijke doel de daadwerkelijke aanschaf van een rekenmethode is nog niet gehaald.

E.G.O.-projectwerk: Hoewel dit een ontzettend belangrijk thema is binnen het schoolconcept *ErvaringsGericht Onderwijs* hebben we in het schooljaar 2010-2011 niet de tijd gevonden dit onderwerp ook nog uit te diepen. Daarmee is niet gezegd dat projectwerk op onze school niet zou plaatsvinden. In de weekopeningen, themasluitingen, ateliers, contractwerk komt projectwerk zeker aan de orde. Echter, de vorm door een cyclische beweging van onderzoeken(verkennen) en rapporteren is (nog) niet gebaseerd op gezamenlijk beleid ten aanzien ervan. Door tijdsgebrek i.v.m. de uitvoering van de overige beleidsvoornemens plus de toevoeging van beleidsvoornemens in met name de laatste twee jaar zijn de beoogde doelen vooralsnog niet gehaald.

Overige beleidsvoornemens 2007-2011:

Communicatie: De vergaderstructuur is beduidend verbeterd. Door de vergaderingen een "titel" te geven, is de structuur veel duidelijker geworden. We blijven vasthouden aan de ingeslagen weg: 1x per maand zorgvergadering, 1x per maand een zgn. regelvergadering, 1x per maand bouwvergadering, 1x per maand "E.G.O.-vergadering. In 2007 hebben we een enorme ambitie op papier gezet m.b.t. relatie met ouders. Opvallend is de regel die erboven staat: De relatie met ouders gericht vormgeven op een manier die bij onze school past. Welnu, we kunnen rustig uitspreken dat die vorm er was, er is en er altijd zal zijn. De school beschikt over een geweldige oudervereniging die de buitenschoolse activiteiten fantastisch ondersteunt. De school beschikt over een pool van ouders die in werkgroepen zitten: bibliotheekgroep, tuingroep, elektragroep, raamlapgroep, etc. Alle groepen hebben klassenouders. Verder is de communicatie naar alle ouders ontzettend verbeterd door een superactuele website, door als school de beschikking te hebben over alle e-mailadressen van ouders, waardoor deze snel en adequaat geïnformeerd kunnen worden. De school beschikt over een M.R. waarin de oudergeleding uitstekend vertegenwoordigd is. Het geformuleerde uit 2007 hanteren we alleen, wanneer kinderen overgeplaatst worden van een andere school. Doelen zijn gehaald.

Begeleiding en ondersteuning van nieuwe leerkrachten: Deze worden begeleid en ondersteund in eerste instantie door de locatiedirecteur, maar zeker ook door het leerkrachtenteam. We gebruiken het protocol van de Algemene Vereniging Schoolleiders. Doel is gehaald

Regels en afspraken: Deze staan in de schoolkalender en de schoolgids. Toch willen we graag wijzen op de inleiding van het schoolplan. Doel is gehaald.

Taakbeleid: We voldoen aan de wettelijke kaders. Elk jaar wordt het taakbeleid nagelopen om te kijken of de taken worden uitgevoerd conform afspraken en of de tijden die daarvoor zijn genoemd, reëel zijn. Doel is gehaald.

Schriftelijke communicatie naar ouders: In 2007 schreven nog 4 keer per jaar met een E.G.O.-bulletin te komen t.a.v. onze E.G.O.-visie. Met de superactuele website sinds januari 2011 hebben we de mogelijkheid om voortdurend E.G.O.-zaken op de website te zetten. Op dit moment straalt de website het schoolconcept ErvaringsGericht Onderwijs uit. Doel is gehaald.

Nieuwe lokalen: Er zijn twee geweldige lokalen gerealiseerd. Doel is gehaald.

De gang: De gangen worden inmiddels meer als werkplek benut. Doel is gehaald.

Technieklokaal: Het technieklokaal is inmiddels reeds twee jaar in gebruik. Doel is gehaald.

Gymzaal: De gymzaal is nu ook te gebruiken als aula door verduisteringsgordijnen, podium, licht, geluid en meubilair. Doel is gehaald.

Speelplaats: De toestellen op de kleine speelplaats zijn in 2011 gekeurd en waar nodig gerepareerd. In september 2011 starten we met plaatsing van grote speeltoestellen op kunstgras op de grote speelplaats en realiseren kunstgras op de kleine speelplaats. Begroting belooft € 70.000,- Doel is gehaald.

Activ-boards: In 2011 hebben alle lokalen nieuwe Activ-boards gekregen. De groepen 1 en 2 touchscreens. Het team is bijgeschoold voor een adequaat gebruik van de activ-boards en in de invoering van teksten en foto's op de website. Doelen zijn gehaald.

Ingang kleuters: Groep 1-2b heeft een eigen kapstok gekregen, waardoor het probleem is opgelost. Doel is gehaald.

De tevredenheidsonderzoeken ouders, leerlingen en leerkrachten

Respons

	Leerlingen	Ouders	Personeel
Respons Resultaat	68	66	10

Rapportcijfers

Doelgroep	Intern gemiddeld rapportcijfer	Extern gemiddeld rapportcijfer	Vershil intern en extern
Leerlingen	8,3	7,9	0,4
Ouders	8,0	7,5	0,5
Personeel	8,0	7,6	0,4

Gemiddelde itemscore

Doelgroep	Intern gemiddelde itemscore	Extern gemiddelde itemscore	Vershil intern en extern
Leerlingen	3,5	3,4	0,1
Ouders	3,6	3,5	0,1
Personeel	3,5	3,5	0,0

De tevredenheidsonderzoeken geven op alle gebieden prima uitkomsten. Opvallend waren twee zaken: 1. De behoefte aan meer speelvoorzieningen met name op de grote speelplaats. 2. De kritische zelfevaluatie van de leerkrachten.

- De speelvoorzieningen worden in september 2011 geplaatst. We spreken de hoop uit dat, zeker met een budget van € 70.000,-, de wensen meer dan worden vervuld.

- De leerkrachten zijn zeer kritisch geweest naar zichzelf, juist als het ging om het functioneren van de leerkrachten. Als we naar het rapportcijfer kijken, hoeven we ons daar echter geen zorgen over te maken. De directie wil dan ook nadrukkelijk uitspreken dat de leerkrachten zichzelf hiermee tekort hebben gedaan.

De beleidsvoornemens 2011-2015:

De onderwerpen waar we de komende jaren aan willen werken zijn:

1. **1-zorgroute.** Het traject van de 1-zorgroute is voor de komende drie jaren vastgelegd: tijdstippen; interventies; inhouden; betrokkenen en de uren die daarbij horen. We worden daarbij begeleid door drs. Ineke Hanemaaijer van Marant. Zie de uitgebreide SMART-bijlage. In het kort komt de 1-zorgroute op het volgende neer: De leerkrachten leren kinderen te betrekken bij het opstellen van handelingsplannen met een klein en haalbaar doel. Hiervoor is het nodig te observeren hoe een kind handelt. Tijdens een individueel gesprek probeert de leerkracht te achterhalen hoe het kind redeneert, welke denkstappen het maakt en waar het eventueel een denkfout maakt. Het kind kan dan samen met de leerkracht bedenken wat het wil verbeteren, wanneer hij tijd heeft om te oefenen en wie hem daar eventueel bij kan helpen. Ook wordt afgesproken wanneer het kind laat zien dat het gelukt is. Door de kleine doelen is het resultaat haalbaar en de leerlingen zijn meer betrokken, zij willen laten zien dat het gelukt is. Nu we voor alle kinderen passend onderwijs gaan bieden, willen we een plan maken voor de hele groep. Het groeperen van kinderen die ongeveer hetzelfde nodig hebben, is dan een logische stap. Om onderwijs goed op de kinderen af te stemmen en tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van alle kinderen in een klas, is het belangrijk dat een leerkracht weet wat ieder kind nodig heeft om zich verder te ontwikkelen en de gestelde doelen te behalen. Een leerkracht investeert daarom eerst in het maken van een groepsoverzicht. Hierin schrijft hij/zij van alle kinderen de toetsgegevens van methode-afhankelijke en –onafhankelijke toetsten. De gegevens die de leerkracht heeft verzameld door te observeren en te praten met de kinderen worden kort omschreven. De gespreksvaardigheden, die door leerkrachten opgedaan zijn bij het werken met individuele handelingsplannen, komen hierbij goed van pas. In het groepsoverzicht noemt de leerkracht de bevorderende factoren: wat werkt bij dit kind, hoe leert het, welke goede strategieën gebruikt het kind enz. Daarnaast worden de belemmerende factoren omschreven; welke factoren zorgen ervoor dat het niet lukt? Wanneer de leerkracht het kind goed in beeld heeft worden de pedagogische en didactische onderwijsbehoeften benoemd. De leerkracht denkt na over wat het kind nodig heeft om tot leren te komen. Is het groepsoverzicht klaar dan probeert de leerkracht kinderen met vergelijkbare onderwijsbehoeften te clusteren in maximaal drie groepjes. In het groepsplan worden de doelen geformuleerd die de kinderen moeten bereiken. De leerkracht omschrijft met welke materialen, middelen en leerstof hij/zij dat t gaat doen en hoe dat er organisatorisch uit ziet. Klassenmanagement, coöperatief leren, effectieve instructie en alle kennis en vaardigheden van de leerkracht worden ingezet om het groepsplan goed uit te voeren. Het groepsplan is vooral een werkdocument voor de leerkracht waarin omschreven staat hoe er de

komende periode gewerkt gaat worden aan de gestelde doelen. Leerkrachten zullen aangeven dat zij meer zich op ieder individueel kind krijgen. Niet alleen op de kinderen die minder goed presteren en waarvoor al individuele plannen zijn geschreven, verbetert het zicht; juist de minder opvallende kinderen komen in beeld. Door heldere doelen te formuleren, die over ongeveer 12 weken bereikt moet zijn, blijken leerkrachten beter te kunnen focussen. Zij zullen zich bewust afvragen welke activiteiten en leerstof aangeboden en verdiept moeten worden om ervoor te zorgen dat de kinderen het doel halen. Hierbij zullen zij ook kritisch naar de methode durven te kijken en bijvoorbeeld extra leerstof aanbieden. Activiteiten die niet doelgericht zijn, zal men nu eerder in durven te korten of over te slaan. De leerkrachten zullen aangeven meer met de kinderen en de leerinhoud bezig te kunnen zijn. Door intensieve begeleiding van de intern begeleider en de begeleider van Marant bij het bespreken van het groepsplan en de observaties in de klas tijdens het uitvoeren van het groepsplan, zullen leerkracht het gevoel hebben dat zij gesteund worden in het uitvoeren van hun kerntaak, namelijk onderwijs geven aan kinderen. De gesprekken en observaties met en door de intern begeleider en de begeleider van Marant kunnen voor leerkrachten aanleiding zijn om het klassenmanagement nog eens tegen het licht te houden, de leerlijnen uit de methode beter in beeld te krijgen, meer nadruk te leggen op de rust in de groep etc. Hierdoor raakt het werken met de 1-zorgroute de kern van het onderwijsproces, dat zo ook op verschillende fronten wordt verbeterd. Door samen met de leerkracht te zoeken naar een betere afstemming op de onderwijsbehoeften van de kinderen, gaan de leerprestaties van de kinderen omhoog. Tegelijkertijd wordt ook aangesloten bij de onderwijs- of ondersteuningsbehoeften van de leerkrachten, waardoor het onderwijs als geheel op een hoger plan kan worden gebracht. Citaat Ineke Hanemaaijer, adviseur van Marant in Frappant. Ineke Hanemaaijer zal de school de komende drie jaar begeleiden teneinde de geformuleerde doelen te bereiken.

Begeleidingsplan: 1-zorgroute
Kalenderjaar 2011-2012

School: **Op De Horst**

Adviseur: drs. Ineke Hanemaaijer

Stuurgroep: Deze bestaat uit: Ad, Daphne lkr...lkr..., Ineke (onderwijsadviseur van Marant).

Voor de eerste tranche is gekozen voor het vak **lezen**

Traject per school:

Datum/ Tijdstip	Interventie	Inhoud	Betrokkenen	Uren
14-4-2011	Intakegesprek, Maken plan van aanpak (Ineke)	Beginsituatie vaststellen, planning maken. Plan schooljaar 2010-2011 uitzetten	Adviseur Marant Directeur, Adjunct dir. IB.	1 dagdeel
21-4-2011 15.45-17.15	Studiebijeenkomst team (introductie)	Doel- en uitgangspunten 1- zorgroute / HGW.	Adviseur Marant, Directeur, IB, team.	1 dagdeel
17-5-2011 15.45-17.15	Studiebijeenkomst team	Maken van een groepsoverzicht (deel in de vergadering rest op een ander moment)	Adviseur Marant, Directeur, IB, team	1 dagdeel
14 juni 13.30 of ma 23 mei na school of ...	Stuurgroep Planning maken voor komend schooljaar (deel via de mail, nog wel stuurgroep bijeenkomst plannen)	Taken stuurgroep bespreken. Data groepsbesprekingen en klassenconsultaties plannen	Adviseur Marant, Directeur, IB, stuurgroep	1 dagdeel
6-9-2011	Studiedag 9.00-15.30 uur	Reflectie op het groepsoverzicht, evt bijstellen. Maken van groepsplan.	Adviseur Marant, Directeur, IB, hele team.	3 dagdelen
19-9-2011 8.45-15.30 6 groepen 27-9-2011 13.30-16.30 3 groepen	Groepsbesprekingen voor aanvang Cyclus 1	Bespreking groepsplan. Ondersteunen lkr en ib + coachingsgespr.ib. mbt groepsbespr.	Adviseur Marant, Intern begeleider, Directeur (evt), Leerkracht + duopartner. Zorg voor vervanging (vliegende keep).	4 dagdelen incl voorbereiding (= analyse groepsoverz. en -plan)
		START UITVOERING 1^e CYCLUS		
17-10-2011	1 ^e ronde	Impl. 1-zorgroute op	Adviseur Marant, Intern	4 dagdelen

8.45-15.30 18-10-2011 9.00-14.30	klassenconsultaties Obs voor elke groep (9 x obs) of voor elke leerkracht (15 x obs)?	groepsniveau . Uitvoering groepspl. in cyclus 1. 20 minuten obs., 30 min. nabespreking (directe feedback), wisseltijd 10 min	begeleider. Iedere leerkracht tenminste 1 observatie. Zorg voor vervanging (vliegende keep).	
24-1-2012 15.00 coaching IB 15.45-17.00 stuurgroep	2 ^e vergadering stuurgroep.	Voorbereiden teamverg. Evaluaties verzamelen en op basis daarvan aandachtspunten etc. opstellen. + coaching IB-er Let op. Dit bestaat dus uit 2 activiteiten stuurgroep en coaching IB-er.	Adviseur marant, Directeur, IB, +	1 dagdeel
3-2-2012	Studieochtend	Terugblik, vaststellen aandachtspunten, vooruitblik cyclus 2. Bijstellen groepsov en -plan	Adviseur Marant, Directeur, IB, hele team.	2 dagdelen
		START UITVOERING 2^e CYCLUS		
27-2-2012 8.45-15.00	2 ^e ronde Groepsbesprekingen. Alle leerkrachten bespreken overzicht en plan met Ad. 6 doen we samen (Ad en Ineke)	Bespreken van de bij gestelde groepsoverzichten en -plannen	Intern begeleider, leerkracht Zorg voor vervanging (vliegende keep).	5/6 leerkrachten samen met Marant (coaching op de werkvloer) 2,5 dagdeel
19-3-2012 8.45-15.30	2 ^e ronde klassenconsultaties. Alle leerkrachten worden door Ad geobserveerd. 5 of 6 doen Ad en Ineke samen.	Impl. 1-zorgroute op groepsniveau. Uitvoering groepspl. in cyclus 2.	Intern begeleider.	5/5 leerkrachten samen met Marant (coaching op de werkvloer) 2 dagdelen
22-5-2012 15.45-17.00	3 ^e vergadering stuurgroep.	Voorbereiden etc. teamverg. Evaluatie en nieuwe tranche. + Coaching IB	Adviseur marant, stuurgroep	1 dagdeel
6-6-2012 9.00-11.30	Team vergadering	Terugblik 2 ^e cyclus en vaststellen aandachtspunten lezen. Bijstellen groepsoverzicht.	Adviseur Marant, Directeur, IB, hele team.	2 dagdeel
Aug/sept 2012	NIEUWE TRANCHE			

Gehele jaar	E-mailservice	Beantwoorden korte vragen.	Adviseur Marant.	
-------------	---------------	----------------------------	------------------	--

Coaching IB 'on the job', dus tijdens nabesprekingen observaties en groepsbesprekingen.

Totaal 25,5 dagdelen = 102 uur (euro 13.260,-) verdeeld over schooljaar 2010-2011 en 2011-2012

(Een dagdeel is 4 uur. Uurtarief 130,-)

Traject 1-zorgroute:

TWEEDE JAAR	C
Teamvergadering A (minst intensieve begeleidingsvariant) na eerste en tweede cyclus B en C (intensiefste) na iedere cyclus	3 dagdelen
Overleg stuurgroep (voorafgaand coachingsgesprek IB-er)	4 dagdelen
Studieochtend/ middag (introductie nieuw vakgebied)	2 dagdelen
IB-er coachen bij groepsbespreking	1 dagdeel
IB-er coachen bij klassenconsultaties	1 dagdeel
Coaching IB-er o.a effectieve leerlingbespreking, ontwikkelingsperspectief, coaching van leerkrachten etc. <i>(Dit kan individueel maar ook binnen een netwerkbijeenkomst voor IB-ers)</i>	Aanbevolen 4 bijeenkomsten per jaar 4 dagdelen

DERDE JAAR	C
2 of 3 x Teamvergaderingen A. na eerste en tweede cyclus B en C. na iedere cyclus	3 dagdelen
3 x stuurgroep (voorafgaand coachingsgesprek IB-er)	3 dagdelen
Studieochtend/ middag (introductie nieuw vakgebied)	2 dagdelen

Coaching IB-er o.a effectieve leerlingbespreking, ontwikkelingsperspectief, coaching van leerkrachten etc. <i>(Dit kan individueel maar ook binnen een netwerkbijeenkomst voor IB-ers)</i>	Aanbevolen 4 bijeenkomsten per jaar 4 dagdelen
---	--

2. **De invoering van een nieuwe rekenmethode.** Op de studiedagen in de tweede helft van het schooljaar 2011-2012 zal opnieuw een oriëntatie plaatsvinden op de dan voorhanden zijnde methodes. Deze bijeenkomsten over dit onderwerp zullen geleid worden door Laurence Latour van de firma Reinders. Mocht het team eensgezind tot een keuze komen als opvolger van de methode "Pluspunt" dan zal deze aangeschaft worden voor het schooljaar 2012-2013 en verder. Er zal op studiedagen dan tijd gereserveerd moeten worden voor de implementatie van deze methode. Het team heeft zich reeds de afgelopen twee jaar zich bezig gehouden met de oriëntatie op verschillende rekenmethodes. Zie boven. De school heeft de huidige rekenmethode "Pluspunt" geïmplementeerd bij de invoering van de Euro. We kunnen direct overgaan tot de aanschaf van een nieuwe rekenmethode als het om het investeringsprogramma gaat. Echter, het team heeft veel rekeninterventies verricht aan de huidige rekenmethode (o.a. schoolbreed weer invoeren van de staartdeling). Het team zou het liefste overgaan tot de aanschaf van "Pluspunt versie 3", maar daarin zitten nog steeds een reeks verschillen van inzicht m.b.t. de rekendidactiek. Aanschaf van deze nieuwe methode voor minstens acht jaar zou dan bijzonder vreemd zijn, omdat we meteen opnieuw rekendidactische aanpassingen zouden moeten verrichten. Bovendien constateren we ook nog eens dat de opbrengsten van het rekenonderwijs geen aanleiding geven om snel van methode te wisselen. Om die reden heeft de school ervoor gekozen, later in het schooljaar 2011-2012 de nieuwste rekenmethodes (zoals "Reken zeker") of rekenmethodes waarvan dan ook de handleidingen en werkboeken voor de hogere groepen beschikbaar zijn, op zicht te laten komen; proeflessen uit te voeren in alle groepen; een studiedag te organiseren waarbij ervaringen uitgewisseld worden en vergadering te plannen waarbij de keuze definitief genomen zal worden.

3. **Het onderhouden van de doelstellingen van het Schoolgezondheidsplan en het uitbouwen van alle thema's.** Het verkrijgen van het vignet "Gezonde School" is uiteraard heel erg belangrijk, maar het onderhouden van alle gemaakte afspraken is zeker zo belangrijk. In de reguliere onderbouw- en bovenbouwvergaderingen zal het onderwerp structureel ingepland worden (3 x per jaar). Het vignet Gezonde School bestaat uit een basiscertificaat en acht themacertificaten. De school heeft het vignet Gezonde School aangevraagd en heeft daarbij ook het Schoolgezondheidsplan opgesteld. Wij verwachten het vignet Gezonde School in augustus 2011 te mogen ontvangen. Wij hebben daarvoor alle vragenlijsten voor het Basiscertificaat en het Themacertificaat Roken en Alcohol ingeleverd. Wanneer deze worden goedgekeurd is dat tevens de norm om in aanmerking te komen voor het vignet. Het Basiscertificaat gaat vooral over wettelijke verplichtingen en algemene aspecten van planmatige gezondheidsbevordering op scholen. Een Gezonde School stimuleert op een integrale en structurele manier de lichamelijke en psychische gezondheid van kinderen en het schoolpersoneel. Het Themacertificaat Roken en Alcohol gaat over de wijze waarop de school aandacht besteedt aan het voorlichten over en het voorkomen van roken en alcoholgebruik door zowel leerlingen als schoolpersoneel. In het schooljaar 2011-2012 zullen we de aanvragen indienen voor de Themacertificaten Voeding en Mondgezondheid en Sport en Bewegen. Het Themacertificaat Voeding en Mondgezondheid gaat over de wijze waarop onze school aandacht besteedt aan gezond eten en drinken en een goede mondgezondheid bij leerlingen. School kent reeds nu een fruit- en watermoment. De G.G.D. zal naast de begeleiding die zij uitvoeren om de certificaten succesvol aan te vragen tevens gevraagd worden lessen mondgezondheid te verzorgen in alle groepen. Het Themacertificaat Sport en Bewegen gaat over de wijze waarop de school een actieve leefstijl onder kinderen stimuleert. In het schooljaar 2012-2013 zullen we de aanvragen indienen voor de Themacertificaten Persoonlijke Verzorging en Sociaal-emotionele ontwikkeling. Het Themacertificaat Persoonlijke Verzorging is een samenbundeling van thema's die te maken hebben met de aandacht voor de persoonlijke verzorging van leerlingen (handen wassen, gebruik van toiletten, hoofdluis, verstandig zonnen etc.). Het Themacertificaat Sociaal-emotionele ontwikkeling gaat over de wijze waarop de school aandacht besteedt aan de psychosociale gezondheid van kinderen (veilig schoolklimaat/voorkomen van o.a. pestgedrag en discriminatie, het stimuleren van sociale competenties/weerbaarheid/gezond omgaan met elkaar). In het schooljaar 2013-2014 zullen we de aanvragen indienen voor de Themacertificaten Relaties en seksualiteit en Veiligheid. Het Themacertificaat Relaties en seksualiteit gaat over de wijze waarop de school aandacht besteedt aan de ontwikkeling van kinderen ten aanzien van relaties en seksualiteit. Het Themacertificaat Veilig gaat over de wijze waarop de school bezig is met goed veiligheidsbeleid ter voorkoming van ongelukken bij leerlingen in en om de

school. Risico-inventarisatie t.a.v. verkeersveiligheid/aanstellen veiligheidscoördinator en het hebben van een veiligheidsactieplan. In het schooljaar 2014-2015 zullen we de laatste aanvraag indienen en wel het Themacertificaat Milieu. Dit deelcertificaat gaat over de wijze waar de school aandacht besteedt aan het milieu in de schoolgebouwen (klimaat, geluid, geur, stoffigheid) en het milieu rondom de scholen (hygiëne zandbak, dierplagen etc.)

4. **Kwaliteitszorg.** Het boek van Cees Bos “Willen=Kunnen=Doen” is daarbij leidend. De vierjarenplanning met cyclus 1 en 2 kunnen we zo overnemen.

2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Interne beoordeling	Interne beoordeling	Interne beoordeling	Interne beoordeling
Opbrengsten	Opbrengsten	Opbrengsten	Opbrengsten
Aanbod Pedagogisch handelen Zorg en begeleiding Contacten met ouders Externe contacten Schoolleiding	Tijd Didactisch handelen Actieve rol leerlingen Techniek Burgerschap Levensbeschouwing	Afstemming Schoolklimaat IPB Interne communicatie Rekenen en Wiskunde Schoolleiding	Kwaliteitszorg Inzet van middelen Schooladministratie Taalleesonderwijs Beroepshouding
Externe beoordeling	Externe beoordeling	Externe beoordeling	Externe beoordeling
	Vragenlijst leerlingen	Vragenlijst Personeel	Vragenlijst Ouders
Sociale veiligheid <ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen • Personeel • Ouders 		Sociale veiligheid <ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen • Personeel • Ouders 	
Management-rapportage	Management-rapportage	Management-rapportage	Management-rapportage

In één jaar worden er drie kaarten gemaakt: één met het team, één door de directie zelf en één door een werkgroepje.

In de zomer van 2010 hebben directies en I.B.-ers zich reeds gebogen over de wijze waarop Kwaliteitszorg gestalte kan krijgen binnen alle scholen van de S.P.O.G. In het voorjaar van 2011 zijn directies van de S.P.O.G. opnieuw bijgeschoold gedurende twee dagen rond het thema Kwaliteitszorg. Steeds was het handboek “Willen=Kunnen=Doen” leidraad tijdens deze bijscholingsbijeenkomsten, temeer daar deze verzorgd werden door Cees Bos zelf of door een medewerker van hem.

Als school zullen we ook begeleid gaan worden bij de invoering van de Kwaliteitszorg door Cees Bos of medewerkers van hem. Het kan zijn dat deze begeleiding centraal gebeurt doordat alle S.P.O.G.-scholen deze thema's/kaarten aan de orde stellen; het kan ook zijn dat de begeleiding direct in de school plaatsvindt. Basis is daarbij het gebruik van WMK-PO. In de laatste hoofdstukken wordt regelmatig de aansporing gegeven “Aan de slag!”. Dat kunnen we van harte ondersteunen.

Bijlage

Bestuurshandboek 2011

Indeling

1. Organisatie

1.1 Bestuur

- 2003 Sociaal statuut
- 2004 Statuten fusie Sieppe
- 2006 Managementstatuut
- 2008 Strategisch beleidsplan
- 2010 Statutenwijziging SPOG
- 2010 Statuten GHUM

1.2 (G)MR

- 2007 Medezeggenschapsstatuut
- 2007 Reglement GMR
- 2007 Reglement MR

1.3 Ouders

- 2010 Klachtenregeling

1.4 Leerlingen

- 2008 Aanneame, schorsing en verwijdering van leerlingen
- 2011 Organisatie tussen- en buitenschoolse opvang

2. Financiën en materiële voorzieningen

- 2009 Beleid sponsoring
- 2010 Treasurystatuut SPOG
- 2011 Treasuryverslag 2010
- 2011 Treasuryplan 2011
- 2011 Jaarverslag 2011
- 2011 Financieel beleidsplan

3. Onderwijs

- 2008 Met de rugzak naar school
- 2009 School veiligheidsbeleid
- 2009 Bovenschools kwaliteitsbeleid
- 2011 Zorgplan 2011-2012

-2011 Zorgplan 2011-2012 bijlagen

-2011 Beleidsplan ICT

4. Huisvesting

-2008 Huisvestingsbeleid 2008-2013